

Všední hřích

Honoré de
Balzac

eknizky.sk

VŠEDNÍ HŘÍCH

EDICE EROTICKÁ

HONORÉ DE BALZAC

eknizky.sk

Přemysl Plaček 1912

Všední hřích by Honoré de Balzac is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

KTERAK SE DOBRÁČEK BRUYN OŽENIL	1
KTERAK SENEŠÁL ZÁPASIL S PANENSTVÍM SVÉ ŽENY	11
CO JEST TOLIKO LEHKÝM HŘÍCHEM	19
KTERAK A KÝM BYLO UDĚLÁNO ŘEČENÉ DÍTĚ	25
KTERAK ŘEČENÝ HŘÍCH PŘIVODIL TĚŽKÉ POKÁNÍ A VELKÝ ZÁRMUTEK	31
eKnizky.sk	37

KTERAK SE DOBRÁČEK BRUYN OŽENIL

Urozený pán Bruyn, onen, který vystavěl zámek Roche-Corbon u Vouvray na Loiře, byl ve své mladosti hrubým chlapíkem. Již tenkrát, dokud byl ještě zcela mlád, připravoval penny o věnečky, vyhazoval statky oknem, a náležitě se pocvičoval v ďáblových řemeslech, až zatlačil oči svému otci, baronovi de la Roche-Corbon. Od té doby hýřil denně a užíval rozkoší oběma rukama. A když tak rozhazoval své tovary, drnkal na kytaru, pouštěl žilou, hostil načesané konopky a proměňoval zemi v příkopy, shledal, že jest vyloučen ze společnosti počestných lidí, maje za spolčníky toliko pustošitele země a lichváře. Leč tito poslední záhy stali se tak pichlavými jako plody kaštanu, když neměl jim už čeho zastaviti, kromě výše zmíněného panství Roche-Corbon, neboť Rupes-Carbonis bylo závislo na našem královském pánu.

Tehdy Bruyn pocítil chuť vytáhnouti se z kličky ranami nazdařbůh rozdávány, rozbíjením klíčnicích kostí svých bližních, a vyhledáváním hádek pro všemožné maličkosti. To vida abbé z Marmoustiers, jeho soused, muž přímých slov, řekl mu, že to jest zřejmý znak šlechtické dokonalosti, že kráčí dobrou cestou, leč že kdyby k větší slávě Boží vypravil se na Mohamedány, kteří pustoší Svatou Zemi, bylo by to ještě lepší a že by se bezpochyby vrátil s rukama plnýma bohatství a odpustků do hrabství Tourainského nebo do ráje, odkudž kdysi vyšli všichni baroni.

Řečený Bruyn, podivuje se ušlechtilé mysli prelátově, opustil zemi, vyzbrojen klášterníky a provázen požeňnáním abbého, k veliké radosti svých sousedu a přátel.

Tehdy vehnal do úzkých sílu měst v Asií a v Africe, pobíjel nevěřící bez smilování, dřel Saraceny, Reky, Angličany či jiné, staraje se málo o to, jsou-li přátelé, nebo odkud pocházejí, neboť jednou z

2 Všední hřích

jeho dobrých vlastností byla ta, že nebyl zvědavým a dotazoval se jich teprve, když je byl pobil. Tímto řemeslem, velmi příjemným Bohu, králi i jemu samému, Bruyn získal si pověst dobrého křesťana, ctného rytíře a bavil se dobře v zámořských zemích, neboť dával raději děvčatům tolar, než šest denárů chudásovi, ačkoliv potkával více pěkných chudáasů než dokonalých kmotříček; ale jako dobrý Tourainan jedl chléb, ať byl jakýkoliv. Konečně, když se nasýtil Turků, relikvií a jiných rozkoší Svaté Země, vrátil se Bruyn k velikému úžasu Vouvrajských z křížového tažení s rukama plnými tolarů a drahého kamení, pravý opak jiných, kteří, objevše bohatí, vrátili se obtíženi malomocenstvím, ale s lehkými kapsami. Vrátiv se z Tunisu, jmenoval jej náš milostivý král Filip hrabětem a učinil jej senešalem v naší a poitonské krajině. Od té doby byl velmi milován a vážen, neboť mimo své jiné dobré skutky založil kostel Carmes-Descheaux ve farnosti egringollesské, aby splatil tak Nebi účty svých špatností z mladých let.

Rovněž byl úplně zasvěcen do všech dobrých darů církve a Boha. Ze špatného chlapíka a pověstného muže, stal se člověkem dobrým, moudrým, chlípíkem jen potají, zatím co mu vypadávaly vlasy. Zřídka se zlobil, leda když někdo před ním zlořečil Bohu, čehož nesnesl, protože se sám dosti naklel za jiné ve své ztřeštěné mladosti. Krátce, nehádal se už, když se stal senešalem, neboť lidé okamžitě dávali mu za pravdu. Rovněž jest pravdou, že viděl tehdy splněna všechna svá přání, což by i ďábla učinilo zbožným a pokojným od mozku až k patám. A tak tedy měl zámek zubatý na všech švech a vykrajovaný jako španělský plášť, sedící na návrší, odkud se shlížel v Loire; v sálech královské čalouny, nábytek a nádherné koberce dle saracenského vkusu, jimž se podivovali lidé z Toursu, ba dokonce i arcibiskup a kněží ze Svatého Martina, jimž daroval praporec s třepením z ryzího zlata. V okolí řečeného zámku hemžily se krásné statky, mlýny, vysoké lesy s povinnými dávkami všemožných druhů, tak že byl jedním z nejmocnějších korouhevních pánu celé země a mohli v případě války přivésti svému královskému pánu tisíc vojáků.

Když už sestárl, stávalo se, že, přivedl-li mu jeho rychtář, muž to, který rád věšel, chudého venkovana, jenž byl obviněn z nějaké špatnosti, říkával s úsměvem: „Pusť jej, Breddiře, nechť se za mne přimluví za ty, jež jsem tak bez rozumu pobíjel tam dole.“ Často také dával je pěkně pověsiti na dubě či na šibenici, leč to bylo jen proto, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost a aby starý zvyk nevyšel na jeho panstvích z obyčeje. Však také lid byl hodný a spořádaný jako novopecené jeptišky, pokojný, neboť chránil jej proti potulným kramářům a zákeřníkům, s nimiž neměl nikdy smilování, neboť věděl ze zkušenosti, kolik béd způsobí tito dravci.

Ostatně, jsa velmi zbožný a hledě vše záhy přivést ke konci, řízení právě tak jako dobré víno, odbýval pře po turecku, říkal tisíc žertů těm, kdož měli býti pověšeni a obědval s nimi, aby je potěšil. Kázal pochovávat oběšence v posvěcenou zemi, jako lidi patřící Bohu, shledávaje, že je dosti potrestal, zabrániv jim žiti. Židy, konečně, utiskoval toliko občasně, když byli vypaseni lichvou a daněmi; dovoloval jim shromažďovati se u své kořisti, jako se shromažďují mouchy u medu, říkávaje, že židé jsou nejlepšími výběřčími dani. Svlékal je vždycky jen k prospěchu a užitku Církve, krále, vlasti, nebo své kapsy.

Tato shovívavost mu zjedнала vážnost a úctu všech, velkých i malých. Když se vracel s úsměvem od svého soudcovského stolce, abbé z Marmonstiers, starý jako on, mu říkával: „Ha, ha! pane! usmíváte se, bude se tedy věšeti.“ A když přijížděl koňmo z Roche-Corbon do Toursu, říkávali malí hošiči na předměstí Svatého Symphoriena :

„Bude zasedati soud, hle, dobrý Bruyn!“

A bez bázně dívali se naň, kterak kluše na svém bílém mimochoďníku, jehož si přivezl z Levantu. Na mostě přerušili výrostci hru s kuličky a volali naň:

„Dobrý den, pane senešale!“

A on odpovídal, zubě se:

„Bavte se dobře, dětičky, dokud vám nenapraskají !“

„Ano, pane senešale!“

4 Všední hřích

A učinil krajinu tak spokojenou a tak ji vyčistil od zlodějů, že v roce velké povodně na Loire bylo pověšeno během zimy jenom dvaadvacet taškářů, nečítaje v to žida, upáleného v obci Château-Neuf, jenž, jak se říkalo, ukradl či spíše koupil hostii, neboť byl bohatý.

Jednoho dne následujícího roku, okolo Sv. Jana, patrona senosecí, nebo Sv. Jana, sekáče, jak se říká u nás v hrabství Tourainském, objevila se tu tlupa Eauoťanů či Cikánů, či jiné spřeže, která se dopustila svatokrádeže u Sv. Martina a na náměstí Panny Marie. Zanechali tam, jako na posmech a urážku naši pravé víry, po čertech hezké děvče, stáří starého psa, zcela nahé, bláznivé a černé, jako byli sami. Z tohoto zločinu, pro nějž nelze nalézt slov, bylo ihned uzavřeno královskými lidmi a kněžími, že Maurka zaplatí řád za všechny a že bude ožehnuta a za živa upečena na náměstí Sv. Martina, blízko kašny, kde se odbývá trh na plodiny. Tehdy dobrý Bruyn stranou i veřejně tvrdil v rozhovorech, že by to byl dobrý a bohumilý skutek, získati tuto africkou duši pravé víře; a že, kdyby ďábel vtělený v onom ženském těle byl tvrdohlavý, že by ani na otepích, jak zněl rozsudek, nebylo lze jej upáliti. Což arcibiskup shledal moudře myšleno, kanonicky řečeno a v duchu křesťanské lásky a Evangelia. Městské paní a jiné závažné osoby tvrdily hlasitě, že budou tak připraveny o pěkný obřad, neboť Maurka, oplakávající v žaláři svůj život a křičící jako chycený zajíc, obrátí se zajisté k Bohu, aby mohla žiti tak dlouho jako havran, bude-li jí to dovoleno.

Načež senešal odvětil, že kdyby cizinka chtěla opravdově se obrátiti na víru křesťanskou, byl by to obřad mnohem zábavnější a chlubil se, že jej udělá královsky znamenitým, neboť by byl sám kmotrem a kmotrou panna, aby v tom Bůh našel lepšího zalíbení, neboť on sám pokládal se za světáka. V našem Tourainském hrabství říká se takto mladým děvčicím, neprovdaným, či za takové pokládaným, aby bylo lze je tak rozeznati od vdaných či vdov, leč chasníci znají je dobře uhodnouti bez jména, protože jsou lehčí a veselejší než všechny ostatní, poprášené manželským cukrem.

Maurka neváhala ani na okamžik mezi hořícími otepěmi a křestní vodou. Líbilo se jí více býti křesťankou a žiti, než dáti se

upáliti jako Egyptanka; a tak, nepostavivši si ani na okamžik hlavy, měla zářiti srdcem po celý svůj život, neboť, aby byla více upevněna ve své víře, byla dána na učení do ženského kláštera v Chardonneret, kde složila slib čistoty. Bečený obřad odbýval se v arcibiskupském sídle, kde se tenkrát veselili a tančili na počest Spasitele lidstva páni a dámy z Touraine, kraje to, kde se více tančí, veselí, jí a pije a kde se pořádají tučnější hostiny než v celém ostatním světě. Starý, dobrý senešal vybral si za kmotru dceru pana d'Azayle-Ridel, jenž později se změnil v Azayle-Brule, kterýžto pán, připsav kříž, byl zajat a zanechán před Akrem, městem to velmi vzdáleným, v ruku jakéhosi Saracéna, jenž žádal královské výkupné, neboť řečený pán byl krásné postavy.

Paní d'Azay, zastavivši svůj statek lichvářům, aby sehnala potřebný obnos, zůstala bez jedinkého denáru, očekávajíc svého pána v chudobném měšťanském bytě, kde nebylo ani koberce, na nějž by mohla usednouti, ale hrdá jako královna ze Sáby a statečná jako chrt, který hlídá zbroj svého pána. Vida velikou tuto bídu, požádal senešal delikátně slečnu d'Azay, aby byla kmotrou řečené Egyptance, aby mohl tak snáze obdarovati paní d'Azay. A skutečně, měl těžký zlatý řetěz, ukořistěný při dobývání Cypru, ježž měl v úmyslu zavěsiti na krk své roztomilé kmotře; a pověsil tam také své panství a své bílé vlasy, své koberce a své miniochodníky; krátce, pověsil tam vše, jakmile spatřil Blanku d'Azay tančiti pavanu mezi paními z Toursu. Ačkoliv Maurka, která toho užívala posledně, udivila shromáždění svým vířením, svými obraty, kroky, svým kolébáním, svými výpony a kroužky nesmírně, Blanka ji předčila v očích všech — tak panensky a rozkošně tančila.

Nuže, Bruyn, podivuje se této roztomilé slečně, jejíž kotníky bály se podlahy a která se bavila s nenuceností svých sedmnácti let, jako cvrček, jenž si ladí housličky, byl pobouřen stařeckou žádostivostí, žádostivostí k mrtvici náchylnou a silnou svou slabostí, která jej rozplameňovala toliko od podešví k bokům, neboť na jeho hlavě bylo příliš mnoho sněhu, než aby se tam mohla zroditi láska.

6 Všední hřích

Krátce, dobráček zpozoroval, že mu na zámku chybí žena a zdálo se mu to smutnějším, než to ve skutečnosti bylo. Co jest však zámek bez kastelánky? — právě tolik jako srdce bez zvonu. Krátce, žena byla tím jediným, čeho si mohl ještě přát; a proto také chtěl ji mít hned, neboť, třebaž by jej paní d'Azay vyslyšela, měl už čas zmizeti z tohoto světa na onen. Leč během křestních slavností pomýšlel málo na své těžké rány a ještě méně na svou dobrou osmdesátku, která mu opotřebovala hlavu; shledal, že jeho oči jsou dosti jasné, aby dobře viděly jeho mladou kmotru, která, podle rozkazů své matky, jej častovala velmi pěkně okem i posuňky, domnívající se, že tak starý kmotr není nikterak nebezpečným. A tak se stalo, že Blanka, která byla naivní a nezkušená, pravý to opak všech děvčat tourainských, které jsou čisté jako první jitřní úsvit, dovolila dobrotisku zprvu, aby jí políbil ruku; a pak i šiji trochu hlouběji, jak pravil arcibiskup, který je sezđával za týden na to, a byly to krásné oddavky a ještě krásnější nevěsta!

Řečená Blanka byla něžná a svěží jako žádná jiná; a co je ještě lepší, panna, jaké ještě nikdy nebylo; panna taková, že neznala ani lásky, že nevěděla ani jak a proč se koná, panna, jež by se divila, že někdo v loži nezahálí, panna, jež se domnívala, že děti se líhnou v kadeřavé kapuste. Její zmíněná matka vychovala ji v úplné nevinnosti, hlídající ji dokonce i při tom, kterak srká polévku svými rty. A bylo to také kvetoucí a neporušené, hravé a nevinné dítě, anděl, jemuž chyběla toliko křídla, aby uletěl do ráje. A když opustila chudý byt své v slzách tonoucí matere, aby se podrobila svatebním obřadům v katedrále u Sv. Gratiena a Sv. Morice, přicházeli venkované, aby se pokochali pohledem na řečenou nevěstu a na koberce, kterými byla vystlána ulice de la Scellerie a všichni říkali, že nikdy rozkošnější nošky nešlapaly zemi Tourainskou, že nikdy krásnější slavnost neozdobila ulici koberci a květy. Městské holčiny od Sv. Marka a z předměstí Château-Neuf všechny záviděly dlouhé a plavé copy, jimiž Blanka bezpochyby ulovila hraběte, leč rovněž a ještě více toužily po zlatém šatě, po zámořských kamenech, bílých diamantech a řetězech, jimiž si maličká hrála a které ji připoutaly

navždy k řečenému senešalovi. Starý opilec byl tak rozjařen blízko ní, že jeho štěstí škubalo všemi jeho žilami, pohledy a pohyby. Ačkoliv byl skoro tak přímý jako srp, vypínal se na útraty své nevěsty, že byste se domnívali viděti vyparáděného lancknechta, jemuž vyplácejí žold, a kladl ruku na svou bránici, jako ten, jehož dusí a tísní rozkoš. Uslyševsše rozhoupané zvony a vidouce průvod, slávu a nádheru svatebčanů, o níž se mluvilo od biskupské slavnosti, řečené dívky přály si vinobraní Maurek, dešťů starých senešalů a košů egyptských křtů, leč tento byl jediným, jenž se kdy udál v Tourainském kraji, neboť kraj ten jest daleko od Egypta a země Cikánů. Po obřadech obdržela paní d'Azay značnou sumu peněz, kteréž užila k tomu, aby se bezodkladně odebrala do Aeru naproti svému choti a to ve společnosti poručíka a žoldněřů hraběte z Roche-Corbon, jichž jí zmíněný pán poskytl dostatek. Odejela v den svatby, když byla svěřila svou dceru rukám senešalovým a naporučila mu, aby ji dobře ošetřoval; později vrátila se s panem d'Azay, jenž byl malomocný a vyléčila jej samojediná, vydávajíc se v nebezpečí, že onemocní jako on, což bylo velmi obdivováno.

Když bylo po svatbě, kteráž k velké spokojenosti hostů trvala tři dny, uvedl pan Bruyn maličkou u veliké nádheře do svého zámku a podle manželského zvyku uložil ji slavnostně do svého lůžka, jež bylo posvěceno abbém z Marinonstiers, pak přišel ulehnutí podle ní do velké panské komnaty v Roche-Corbon, která byla potažena zeleným brokátem se zlatými dracouny. Když starý senešal, všecek navoněn octl se tak blízko vedle své hezké manželky, políbil ji zprvu na čelo, pak na bílý a oblý prsíček, na témže místě, kde mu dovolila zapnouti sponku řetězu, ale to bylo vše. Starý mopslík věřil příliš sám sobě, domnívaje se, že dovede vyloupnouti ostatek a tak nechal ležeti ladem lásku, vzdor veselým svatebním písním, žalmům a šplechtům, jež se ozývaly dole v sálech, kde se dosud tančilo. Posílil se douškem nápoje, jenž podle obyčeje byl posvěcen a který stál blízko nich ve zlaté číši; řečené species ohřály mu pěkně žaludek, ale ne srdce jeho pokažené loutny. Blanka nehněvala se nikterak na proradu svého chotě, protože její duše byla panenská a protože z manželství toliko

8 Všední hřích

to, co je z něho patrné očím mladých děvčat, jako šat, slavnosti, koně, postavení paní a milenky, muž-hrabě, radovánky a rozkazy; a tak, dítě, jímž byla, hrála si se zlatými štrápci lože a s lustry a žasla nad nádherou purpuru, kde měla zahynouti její ctnost. Cítě trochu pozdě svou vinu, neboť se mohl přece nadíti, že každým dnem bude se zmenšovati ten trošek, jímž mohl počastovati svou ženu, chtěl senešal nahraditi skutek slovy. Nuže, bavil svou manželku všemožně, slíbil jí klíče svých šaten, špižiren, truhel, úplnou vládu nad jeho domy a statky bez jakéhokoliv dozoru, věše jí na krk krajíc chleba podle tourainského obyčeje. Ona byla jako mladý oř, plna důvěry ve svého manžela, jehož shledávala nejgalantnějším na světě; a vztyčujíc se na svém sedadle, jala se usmívati a zírala s ještě větší radostí na toto krásné lože ze zeleného brokátu, kde na příště bude jí volno beztréstně spáti po všechny noci. Vida ji hotovou ku hře, lišácký pán, který potkal málo panen a který z mnohých zkušeností věděl, jakými opicemi jsou ženy v peřinách, neboť byl vždy zápasil s povedenými, obával se ručních her, letmých polibků a drobných práv lásky, která kdysi nikdy neselhávala, ale která by jej teď nechala chladným jako zádušní mše za papeže. Couvl tedy k okraji lože a lekaje se o své štěstí, řekl své přelíbžené choti: „Nuže, má milá, jste tedy senešálovou a opravdu velmi dobře osenešálovanou!“

„Oh, nikoliv!“ řekla ona.

„Kterak to: nikoliv?“ odvětil s velkým strachem, „což nejste paní?“

„Nikoliv!“ odvětila opět. „Budu jí, až budu mítí dítě.“

„Viděla jste mé louky, když jste přicházela?“ tázal se dobrý kmoch.

„Ano!“ odvětila.

„Nuže, jsou vaše!“

„Oh, oh!“ řekla smějíc se; „budu tam pro zábavu chytati motýle.“

„Toť zcela rozumno,“ pravil senešal. „A lesy?“

„Ah, tam nepůjdu sama; doprovodíte mne. Leč,“ dodala,

„podejte mi trochu toho nápoje, jež Ponneuse pro vás tolik pečlivě připravila!“

„Nač, má milá? Rozpálíte si tělo!“

„Ach, to také chci,“ odvětila hryznouc si hněvem rty, „neboť toužím vám dátí co nejdříve dítě a dobře vím, že ten nápoj k tomu slouží!“

„Sečkejte, maličká,“ řekl senešal, soudě z toho, že Blanka jest pannou od hlavy až k patě, „vůle Boží jest v první řadě nezbytně třeba k tomuto dílu, mimo to ženy musí býti ve stavu senoseče!“

„A kdy budu já ve stavu senoseče?“ tázala se Blanka s úsměvem.

„Až tomu příroda bude chtítí,“ odvětil senešal, pokoušeje se o smích.

„A co nutno k tomu cíli činiti?“ zvěděla dále.

„Ba! Kabalistickou a alchymickou operaci, která je plna nebezpečí.“

„Ah!“ řekla Blanka zamyšleně, „proto tedy matka oplakávala změnu mého stavu; leč Berta de Preuilly, která jest tak zbožnou, že se stala ženou, řekla mi, že není ničeho lehčího na světě.“

„To se řídí podle stáří,“ odvětil starý pán. „Leč, viděla jste ve stáji krásného bílého mimochodníka, o němž se tolik mluví v hrabství Tourainském?“

„Ano, jest velmi něžný a pěkný.“

„Nuže, dávám vám jej a můžete na něm jezdití, kdykoliv vám bude libo.“

„Oh, jste velmi dobrý, nelhali mi, když mi to říkali.“

„Zde,“ pokračoval Bruyn, „klíčnik, kaplan, pokladník, štolba, almužník, rychtář i pan de Montsoreau, onen mladý panoš, jenž se zove Gautier a nosí můj prapor, se všemi zbrojnými, kapitány, lidmi i zvířaty vše jest vaše a bude přesně poslouchati vašich rozkazů pod trestem seznámení se s oprátkou!“

„Leč,“ opáčila ona, „nebylo by možno pokusiti se ihned o onu alchymickou operaci?“ „Oh, nikoliv!“ odvětil senešal. „K tomu jest obzvláště třeba, abychom byli oba ve stavu dokonalé milosti Boží; ne-li, měli bychom zlé dítě, plné hříchů, a to je zakázáno zákony

10 Všední hřích

Církev. Proto jest tolik ničemů na světě. Jejich rodiče nevyčkali moudře chvíle, kdy budou mít čisté duše a stvořili špatnou duši svému dítěti; krásné a ctnostné děti pocházejí z neposkvrněných otců. Proto dáváme žehnání svá lůžka, jako učinil abbé z Marmonstiers s tímto ... Nepřekročila jste církevních příkázání?“

„Oh, nikoliv,“ řekla živě, „přede mší byly mi odpuštěny všechny hříchy; a potom nespáchala jsem ani nejmenšího.“

„Jste velmi dokonalou,“ zvolal lišácký pán, „jsem potěšen, že vás mám za manželku; ale já jsem klel jako pohan!“

„Oh, a proč?“

„Protože tanec nebral konce a protože jsem si vás nemohl odvésti a zlíbat.“

Načež vzal velmi dvorně její ruce a hltal je polibky, udávaje drobné lichotky a povrchní laskání, která se jí velmi líbila a která ji velmi uspokojovala. Načež, poněvadž byla unavena tancem a obřady, ulehla, řkouc senešalovi: „Budu nad vámi zítra bdít, abyste ani jedenkrát nezhřešil!“

A nechala svého dědka celého u vytržení nad její bílou krásou, zamilovaného do její ušlechtilé povahy, leč rovněž zmateného nad tím, kterak ji udržeti v její naivnosti, právě tak, jako kdyby jí měl vysvětlovati, proč býci žvýkají dvakrát svou potravu. Ačkoliv netušil ničeho dobrého, vzněcoval se tolik, vida vzácnou krásu své ženy, zatím co tato nevinně a rozkošně spala, že se rozhodl ponechati si a chrániti tento pěkný klenot lásky. Líbal ji se slzami v očích milé, zlaté vlasy, její krásné řasy, její rudá a svěží ústa a to velmi něžně, boje se, aby jí neprobudil!... To byla celá jeho sklizeň, nemá rozkoš, která mu ještě k tomu sžíhala srdce, aniž by se nad tím Blanka pohnula. Rovněž oplakával sním svého opršelého stařectví, ubohý dobráček a viděl dobře, že Bůh si s ním zažertoval, nasypav mu ořechů, když nemá již zubů.

KTERAK SENEŠÁL ZÁPASIL S PANENSTVÍM SVÉ ŽENY

Během prvních dnů svého manželství vymyslel si senešal znamenité tlachy pro svou ženu, jejíž tolik žádoucí nevinnost šálil. Z počátku uznával za vhodné ospravedlniti se z toho, že ji ponechával často samotnou; později ji zaměstnával venkovem; vodil ji na vinobraní do svých statku ve Vouvray; konečně ji uhýčkával tisícem nechutných slov.

Hned říkával, že panstvo upeočiná si tak jako drobný lid; že děti hraběcí se zašívají jeti za jistých nebeských konjunktur, vyložených učenými astrology; hned zase, že ve svátečních dnech nutno se zdržovati děláním dětí, neboť jest to těžká práce; a světil svátky jako člověk, který chce s jistotou se dostat do nebe. Jindý tvrdil, že kdyby rodiče nebyli náhodou ve stavu milosti, děti počaté na sv. Claire byly by slepé, na sv. Genou měly by pakostnici, na sv. Aiyana prašivinu, na sv. Rocha mor; jindy opět, že ti, kdož by byli počati v únoru byli by zimomřiví, v březnu příliš neposední, v dubnu že by nestáli za nic a že roztomilí hoši rodí se toliko v květnu. Krátce, chtěl, aby jeho dítě bylo dokonalé, aby bylo dvojbarevné srsti, a proto bylo třeba, aby všechny potřebné podmínky se setkaly. Jindy říkal Blance, že jest to mužovým právem, aby dal ženě dítě podle své jediné a výlučné vůle, a že, je-li opravdu ctnostnou ženou, měla by se podrobiti vůli svého chotě; konečně, že jest nutno počkati na pani d'Azay, aby jí byla nápomocna při slehnutí. Z čehož Blanka usoudila, že se senešal spíkl proti její touze a snad měl pravdu, neboť byl starý a pln zkušeností; podrobila se tedy a nemyslela leč o samotě na tolik toužené dítě, totiž, myslila na ně ustavičně, aniž by měla tušení, že koná něco nestoudného a ohavného, běžíc za pamlskem, jednoho večera Bruyn náhodou mluvil o dětech, kterémužto hovorů se vyhybal jako kočka vodě; leč toho večera želel chlapíka, kterého

12 Všední hřích

byl právě odsoudil pro četné zločiny, pravě, že zajisté byl zplozen rodiči obtíženými smrtelným hříchem.

„Necht,“ řekla Blanka, „kdybyste mi chtěl jednoho poskytnouti, třeba že byste nebyl prost hříchu, napravila bych jej tak, že byste s ním byl spokojen.“

Tehdy hrabě viděl, že jeho žena jest kousána horkou choutkou a že jest čas svěsti bitvu s jejím panenstvím, aby je opanoval, zahladil, oněmil, umořil, nebo uchlácholil a uklidnil.

„Kterak, má milá, chcete se státi matkou?“ řekl jí. „Nejste dosud zvyklou býti paní a neznáte zvyků paní.“

„Oh, oh!“ řekla Blanka. „Abych byla dokonale hraběnkou a směla chovati ve svém lůně malého hraběte, mám dělati paní? Učiním to — a jak ochotně!“

A tehdy, aby obdržela dědice, jala se pronásledován jeleny a laně; skákajíc přes příkopy, cválala na svém mimochodníku přes hory a doly, lesy a pole, pohlížejíc s velikou radostí za letícími sokoly, jež byla vypustila; nosila je půvabně na své roztomilé ručce, ustavičně lovíc. A to právě chtěl senešal. Blanka dostala apetit jako jeptiška či prelát, chtěc totiž poroditi, tužila své síly a neomezovala nikterak svou chuť, když po návratu počala pracovati svými zuby. Rovněž čtouc legendy psané po silnicích a rozplétajíc smrti počínající lásky ptáků a divokých zvířat, prožívala mystérium přírodní alchymie, zardívajíc se a přepínajíc své ústrojí; což málo uklidňovalo její bojechtivou náladu a velmi lehtalo její žádostivost, která se smála, poroučela si a škubala sebou co nejkrásněji. Senešal se domníval, že zkrotí bouřlivé panenství své ženy, když ji pustí do polí, leč jeho podvod skončil špatně, neboť neznámá láska, která kroužila v žilách Blančiných, vycházela z těchto útoků jen posílenější, volajíc po udání a klání jako páže ozbrojeného rytíře. Dobrý pán shledal tedy že zabloudil a že na tomto rožni se mu dobře nepovede. Nevěděl však, jaké pastvy poskytnouti tak silnému tělesnému hladu, neboť čím více unavoval tělesnou sílu své ženy, tím mocněji se vzpínala. Z tohoto zápasu nemohlo pojití nic jiného než jeden poražený a jeden vítěz, ďábelský vítěz, což chtěl s pomoci Boží oddáliti až do své smrti. Ubohý senešal

KTERAK SENEŠÁL ZÁPASIL S PANENSTVÍM SVĚ ŽENY 13

měl teď potíže, aby sledoval svou paní na honbě, aniž by vyletěl ze sedla. Potil se dřinou pod svým oděním a vypouštěl ducha tam, kde jeho skotačivá senešalová se bavila a radovala.

Často, po nešporech, zachtělo se jí tančiti. Tehdy náš dobráček, zakuklený ve svůj tuhý šat, cítil se jako vykuchán po těchto cvičeních, nichž byl nucen brati účast, podáváje buď ruku, když napodobovala taneční rej Maurčin, nebo drže pochodeň, když ji napadlo tančiti při světle a Vzдор své kyčelní dně, mrtvici a revmatismu byl nucen usmívati se a říkati zdvořilosti a dvornosti po všech obrazech, mumrajích a komických němohrách, kterými se bavila; neboť miloval ji tak bláznivě, že kdyby se jí zachtělo královského praporce, byl by proň běžel, co by mu nohy stačily.

Nicméně jednoho krásného dne poznal, že jeho bedra jsou příliš slába, než aby mohl zápasiti s bujnou přirozeností své ženy, a pokoriv se před řečeným panem Panenstvím, rozhodl se, že nechá vše běžeti svou cestou, spoléhaje trochu na počestnou nábožnost a stud Blančin; leč spal stále toliko na jedno oko, neboť věděl, že

Bůh stvoril panenství, aby bylo uchváčeno, jako stvořil koroptve, aby byly napíchnuty na rožeň a upečeny. Jednoho deštivého jitra v onom čase, kdy po cestách plazí se hlemýždi, v čase melancholickém a Vhodném k snění, seděla Blanka doma v křesle zamýšlena, neboť nic nezpůsobuje živějšího kypění tělesných šťáv a žádný lék, specifikum či filtr není tak pronikavým, bodavým a dráždivým, jako jemné teplo mezi sedadlem křesla a sedadlem panny, sedící určitou dobu. A tak, aniž by o tom věděla, byla hraběnka trápena svým panenstvím, které ji páliło v mozku a ohlodávalo všude.

Tehdy dobrý Bruyn, velmi roztrpčen, vida ji tesknící, chtěl zaplašiti její ultramanželské myšlenky.

„Odkud pochází vaše starost, má milá?“ řekl.

„Ze studu.“

„A co vás trápí?“

„Ze nejsem dosud řádnou ženou, neboť nemám dítěte a vy dědice. Jest možno býti paní bez potomstva? Ne... Vidíte to... Všecky mé sousedky mají děti; provdala jsem se, abych je měla,

jako vy, abyste mi je dal. Pánové tourainští jsou všichni hojně dětmi obdařeni; jejich ženy nosí jim je po plných hrncích; toliko vy sám žádných nemáte! Budou se tomu smáti, zajisté! Kam se poděje vaše jméno? a vaše léna, vaše statky? Dítě jest naší přirozenou společností; bylo by to naší radosti oblékati je, lichotiti mu, zabalovati, přikrývati a svlékati, laskati, hýčkat, kolébat, probouzeti, uspávati, živili; a zdá se mi, že kdybych měla z něho toliko polovičku, líbala bych ji, vybrousila, zavinula, svlékala a nechala ji skákat a smáti se po celý den jako dělávajíc paní.“

„Nevíte-liž, že, rodiče, ženy umírají a že jste příliš útlá a příliš uzavřená, abyste byla již matkou...?“ odvětil senešal, udiven tímto proudem slov. „Avšak, nechtěla byste si vžiti novorozené dítě za své? Nebude vás státi ani námahy, ani bolesti.“

Ne,“ řekla ona, „chci starost a bolest; neboť bez toho nebude naším, vím dobře, že má vyjiti ze mne, neboť v kostelích se zpívá, že Ježíš byl plodem života Panny Marie.

„Nuže, prosme Boha, aby se tak stalo!“ zvolal senešal, „a modleme se k Panně Egringoleské. Mnoho paní počalo po kajících modlitbách; nesmíme toho opomenouti.“

Nuže, téhož ještě dne vypravila se Blanka k Panně Marii Egringoleské, vyzdobena jako královna, sedíc na svém krásném mimochodníku, v šatě ze zeleného hedvábí, sešněrovaném zlatým šněrováním, otevřeném na nadrech, se šarlatovými výložky rukávů, v malých rukavicích, vysokém čepci vykládaném drahým kamením a v zlatém páse, jenž ukazoval její tělo, svižné jako prut. Měla v úmyslu věnovati svůj šat Panně, a opravdu, slíbila jí jej v den svého úvodu. Pan de Montsoreau klusal podle ní s okem živým jako oko veverka, jímž by mohl poblázniti svět; bděl se svými jezci nad bezpečností cesty. Blíže Marmonstiers, když senešal, usnuvší vedrem, neboť to bylo v srpnu, potácel se stařeckou slabostí na svém oři jako diadém na hlavě krávy. Vidouc tak laškovnou a roztomilou paní vedle tak starého dědka, tázala se jedna z venkovanek, sedící u kmene stromu a napájející se vodou, co hrdlo ráčilo, bezzubé žebrácky, která skuhrala bídou sbírajíc klasy, zda tato kněžna jde utratiti Smrt.

„Nikoliv,“ odvětila stařena. „Toť naše paní z Roche-Corbou, senešálová z Poitou a Touraine, která hledá dítě.“

„Ah, ah!“ pravila stará děvka, smějíc se jako vrtohlavá moucha.

Pak, ukazujíc na bujarého pána, který jel v čele průvodu:

„Tam ten, jenž jest v čele družiny, uspořil by jí vosku i modliteb.“

„Hm! má milá,“ odvětila žebrácká, „žasnu velice, že jedou k Panně Egringoleské, neboť tam nejsou kněží nikterak hezcí. Měla by se spíše minutku zdržeti ve stínu kláštera v Marmonstiers, spíše by obtěžkala, tolik živí jsou tamnější otcové.“

„Fuj! kláštrníci!“ řekla jiná žebrácká, probouzejíc se. „Hledte, pan de Montsoreau je dosti ohnivý a roztomilý, aby otevřel srdce této dámy, není-li dosud otevřeno.“

Všecky daly se do smíchu. Pan de Montsoreau chtěl je dáti pověsiti na topol u cesty, aby je potrestal za jejich ohavné řeči, leč Blanka zvolala živě:

„Ah, pane! nevěšejte jich ještě! Neřekly vše; a uvidíme, až pojedeme zpět.“

Zarděla se a pan de Montsoreau podíval se ji až do živého, jako by jí posílal tajemné dorozumívání se lásky; jeho vtip počal již chápati po slovech oněch venkovanek, která zbystřila jeho vnímavost. Řečené panenství bylo jako troud, a bylo potřebí jen slova, aby se vzňalo.

Rovněž Blanka poznala nyní znamenitě fysické rozdíly mezi vlastnostmi svého starého chotě a dokonalostmi řečeného Gautiera, šlechtice, který se nikterak nemrzal nad svými triadvaceti lety, který seděl ve svém sedle vzpřímený jako kuželka, čilý jako první jitřní úsvit, kdežto senešal naproti tomu v něm klímal, který byl odvážný a statečný tam, kde jeho pán se neosvědčoval. Byl to jeden z oněch zlatých hochů, s nimiž holčiny spávají raději než s čepcem, neboť pak se už nebojí blech. Jsou lidé, kteří je za to haní, neměli bychom však nikoho haniti, neboť každý má právo spáti dle své chuti.

Tak uvažovala senešálová a to tak znamenitě, že přišedši na tourský most, milovala už Gautiera tajně a v úkradí, jako miluje

panna, aniž by se nadála toho, co jest láska. Tak tedy stalo se paní, zatouživši po tom, co muži mají nejlepšího. Její láska počala nešťastné, neboť skočila hned na ponejprv do jejích béd, neboť vše jest ohněm mezi první choutkou a poslední žádostí. Nevěděla, kterak se naučila tomu, že očima možno přenášeti jemné šťávy, způsobující tak mocnou zžíravost ve všech tělesných žilách, nejtajnějších záhybech srdce, nervech svalových, vlasových kořincích, potních dírkách, plochách mozkových, pórech pokožky, křivolakostech nitra, v trubicích slabin a jiných, jež se u ní náhle vzdouvaly, prahly, jitrily, ježily, jež ji lehtaly jako tisíc košů jehel. Byla to žádostivost panny, žádost zajisté dovolená, která jí mátlá mozek tak, že neviděla už svého starého chotě, leč mladého Gautiera, v němž byla tak pružná povaha, jako blahoslavená kněžská brada. Když dobráček Bruyn vjížděl do Toursu, ozval se hlučný jásot a s velikou slávou vjeli všichni do chrámu Panny Marie Egringoleské, zvané kdysi la Greigneur, to jest, jako byste řekli Ta, která má nejvíce zásluh. Blanka se odebrala do kaple, kde se vyprošovaly na Bohu a na Panně děti; vešla tam sama, jak bylo obyčejem, kdežto senešal, jeho panoši a podkoní zůstali před mříží. Když hraběnka uzřela přicházeti kněze, který měl na starosti dětské mše, a který přijímal projevy řečených přání, tázala se ho, je-li hodně neplodných žen. Načež dobrý kněz odpověděl, v tom ohledu že nemusí si stěžovati a že dítky jsou dobrým příjmem církve.

„A vídáte často,“ odvětila Blanka, mladé ženy s tak starými manželi, jako jest pan senešal?“

„Zřídka,“ odpověděl kněz.

„A dostane se jim dědice?“

„Vždycky,“ řekl kněz s úsměvem.

„A jiným, které mají méně staré muže?“

„Někdy“

„Oh, oh!“ zvolala Blanka. „Jest tedy větší jistota s takovým, jako jest pan senešal?“

„Zajisté,“ řekl kněz.

„Proč?“ otázala se.

KTERAK SENEŠÁL ZÁPASIL S PANENSTVÍM SVÉ ŽENY 17

„Paní,“ odpověděl vážně kněz, „před tímto věkem sám Bůh se do toho vměšuje, potom už jen lidé.“

V oněch dobách bylo skutečně pravdou, že kněží měli v nájmu veškerou moudrost. Blanka složila svůj slib, který byl jedním z nejpozoruhodnějších, neboť její šperky měly cenu dobrých dvou tisíc zlatých dolarů.

„Jste velmi veselá,“ řekl jí senešal, když po svém návratu nechala hrabati, skákati a vyhazovati svého mimochodníka.

„Ah, ano,“ odpověděla. „Nepochybuji už, že budu míti dítě, jenom že jiní měli by o něm pracovati, jak řekl kněz; vezmu si Gautiera...“

Senešal chtěl jít zabít mnicha, leč uvážil, že by mu přišel draho a rozhodl se, že provede svou pomstu chytřeji, s pomocí arcibiskupovou. Načež, dříve než ušel střechy Roche-Corbonské, řekl panu Montsoreau, aby se odebral domů chytati ryby, což mladý Gautier učinil, znaje obvyklý postup svého pána. Senešal povolal na místo řečeného Gautiera syna pana de Jallanges, kteréžto léno bylo podřízeno pánu Roche-Corbonskému. Byl to mladý hoch, jménem René, skoro čtrnáctiletý, jež senešal učinil svým pážetem, očekávaje, až dospěje potřebného věku, aby se mohl státi zbrojnošem: velení nad svými lidmi svěřil starému mrzákovi, s nímž se potloukal po Palestině a po jiných místech. Takto domníval se dobráček Bruyn, že zkrotí nepokojné panenství své ženy, které sebou zmítalo jako mezek na oprati.

CO JEST TOLIKO LEHKÝM HŘÍCHEM

Následující neděli po příchodu Reného na zámek Roche-Corbon vypravila se Blanka na lov bez svého dobráčka ; a když se octla v lese blízko Carneaux, spatřila mnicha, který tiskl jakés děvče více než bylo třeba; pobodla koně, pravíc svým lidem:

„Pospěšte, ať ji nezabije!“

Leč, když přišla blíže, otočila rychle koně a pohled na to, co nosil mnich, zabránil jí loviti dále. Vrátila se zamyšlena a od té chvíle temná svítlna jejího vědění se otevřela a zazářila jasným světlem, jež osvětlilo množství věcí, jako obrazů církevních a jiných, bájek a vypravování tróuvérů, nebo ptačích pletich. Náhle odkryla sladké tajemství lásky napsané ve všech řečích, dokonce i v řeči kapří. Není-liž to pošetilstí, ukrývati tuto vědu pannám! Jakmile Blanka ulehla, řekla senešalovi:

„Bruyne, oklamal jste mne a měl byste mi posloužiti, jako mnich z Carneaux oné dívce.“ Starý Bruyn nepochyboval o tom, co zažila a viděl, že se dostavila jeho těžká hodinka. Pohlížel na Blanku pohledem příliš žhavým, než aby tento žár přešel dolů a řekl jí něžně:

„Běda! má milá, vzav si vás za ženu, měl jsem více lásky než síly a spoléhal jsem na vaši blahovůli a na vaši počestnost. Můj život jest smutným, neboť cítím veškeru svou sílu toliko v srdci. Tento smutek uspíší mou smrt, která nadejde dříve nebo později, a vy budete volna! Počkejte na můj odchod z tohoto světa. Poslyšte jedinou prosbu, kterou k vám vznáší ten, jenž jest vaším pánem a který by mohl poroučeti, ale který chce býti toliko vaším prvním rádcem a sluhou. Nezrazujte čest mých bílých vlasů! Byli mužové, kteří vtákových případech zabili své ženy...“

„Běda, vy mne tedy zabijete?“ řekla Blanka. „Ne!“ odvětil starý pán, „miluji tě příliš, drahoušku! Hleď! jsi květem mého stáří, radostí mé duše. Jsi mou milovanou dcerou. Tvůj pohled potěšuje můj a

s tebou chci vše snášeti smutek či radost. Dávám ti plnou volnost ve všem, nebudeš-li jen proklínati starého Bruyna, který tě učinil velkou, bohatou a ctěnou paní. Což nebudeš krásnou vdovou? Hleď, tvé štěstí osladí mou smrt.“

A našel ve svých vyschlých očích ještě slzu, která, všecka žhavá, smekla se po jeho pleti borové šišky a spadla na ruku Blančinu, která, dojata velikou láskou svého starého manžela, jenž se kladl do hrobu, aby se jí zalíbil, řekla, usmívajíc se:

„Ne, ne! neplačte, prosím!“

Načež jí senešal políbil ruce a zahrnul ji holubími něžnostkami, pravě pohnutým hlasem: „Kdybys věděla, Blanko, kterak tě hltám polibky, když spíš.“

A starý opičák hladil ji svýma kostnatýma rukama.

„A,“ pokračoval, „neodvažuji se probuditi této kočičky, která zardousila mou důstojnost, a objímám toliko své vlastní srdce.“

„Ah,“ odvětila Blanka, „můžete mne takto hýč- kati i když mám oči otevřené; to mi nijak neuškodí.“

Načež ubohý senešal, sebrav se stolu malou dýku, podal jí ji, řka vztekle:

„Milá, zab mne, nebo mi řekni, že mne miluješ aspoň trochu!“

„Ano, ano,“ odvětila všecka ustrašena, „chci vás velice milovati!“

Hle, kterak tato mladičká panna zotročila si svého stařečka a osedlala si jej, neboť ve jménu onoho pěkného Venušina políčka, kteréž zůstávalo neobděláno, Blanka s vrozenou ženskou zlomyslností proháněla svého starého Bruyna jako mlynář osla. „Můj dobrý Bruyne, chci to! Bruyne, chci ono! Nuže, Bruyne! Bruyne! a stále Bruyne!“ Takže Bruyn byl více pohmožděn láskou své ženy, než by byl jejím záštím. Pomátla mu hlavu chtíc modré s nebe a to při nejmenším svráštění brv, a když byla smutná, říkal bezhlavý senešal se své soudcovské stolice všem: Pověste ho! Každý druhý byl by pukl jako moucha v tomto boji o panenství, ale Bruyn byl tak železné povahy, že bylo velmi těžko dostati se mu na kobytku. Jednoho večera, když byla v komnatách vše přeházela, když byla uštvala zvířata i lidi, tak že byla svým zoufalým rozmarem utrápila i věčného

Otce, jenž má poklady trpělivosti, neboť snáší dokonce i nás, pravila Blanka, ulehajíc, svému senešalovi:

„Můj dobrý Bruyne, můj spodek má rozmary, které mne koušou a bodají, které odtud jdou k srdci, pálí mne v mozku, přivádějí mi na mysl špatné věci; a v noci se mi zdává o mnichu z Carneaux.“

„Má milá,“ odvětil senešal, „toť dílo a pokušení ďáblovo, proti němuž se dovedou ubrániti mniši a jeptišky. Nuže, jedná-li se vám o spásu duše, jděte se vyzpovídati důstojnému abbému z Marmonstiers, našemu sousedu; poradí vám dobře a povede vás nábožně po dobré cestě.“

„Půjdu tam hned zítra,“ řekla Blanka.

A skutečně, jakmile se rozednilo, klusala již ke klášteru dobrých mnichů, kteří, udiveni, vidouce u sebe tak rozkošnou paní, stropili nejeden hřích toho večera; a hned v té chvíli vedli ji k svému ctihodnému abbému.

Blanka našla řečeného dobráčka v ukryté zahradě, blízko skal, pod svěží arkádou a byla překvapena vzezřením svátého muže, třeba že byla uvykla nedělati si mnoho z bílých vlasů.

„Bůh vás opatruj, paní,“ řekl sobě. „Čeho hledáte blízko smrti, vy tak mladá?“

„Vaší drahocenné rady,“ odvětila Blanka, pozdravujíc jej hlubokou poklonou. „A zlíbí-li se vám věsti zbloudilou ovečku, budu velmi šťastna, že se mi dostane tak moudrého zpovědníka.“

„Má dcero,“ odvětil mnich, s nímž starý Bruyn byl smluvil tuto přetvářku a role, jež bylo třeba hráti; „kdybych nenesl na své schýlené hlavě mráz sta zim, nedovedl bych naslouchati vašim hříchům, leč mluvte!“

Tu senešalová vysypala své zásoby a když se byla očistila od svých drobných hříchů, dospěla k post-skriptu své zpovědi.

„Ach, můj otče! Musím se vám přiznati, že mne ustavičně trápí touha po dítěti. Jest to hříšné?“

„Nikoliv,“ řekl abbé.

„Leč,“ pokračovala, „přírodou jest patrně rozkázáno mému

22 Všední hřích

choti, aby neroztrhal látky a zůstal navždy mrzáčkem, jak říkají stařeny na silnici.“

„V tom případě,“ odvětil kněz, „jest třeba, abyste žila svatě a zdržovala se všech myšlenek tohoto druhu.“

„Leč, slyšela jsem hlásati paní de Jallanges, že to není naprosto hříšné, nemáme-li z toho ani užitku, ani rozkoše.“

„V tom jest vždy rozkoš,“ řekl kněz. „A nepokládáte-li dítě za užitek? Nuže, vštěpte si v paměť, že to bude vždy smrtelným hříchem před Bohem a zločinem před lidmi, kdybyste porodila dítě ze spojení s mužem, a nímž nejste církevně oddána. Však také takové ženy, které se vzpírají svatým zákonům manželství, vezmou za to velké škody na onom světě, kde budou v moci strašlivých oblud s ostrými a špičatými drápy, rozpálenými v četných pecích, jako za pokutu, že rozehřívaly zde dole svá srdce poněkud více než jest dovoleno.“

Slyšíc tato slova, poškrabe se Blanka za lichém a po chvílce přemýšlení praví knězi:

„A jak to tedy udělala Panna Maria?“

„Ho!“ odvětil kněz, „to jest mystérium.“

„A co jest to mystérium?“

„To jest věc, která se nedá nikterak vysvětliti a které nutno věřiti bez jakékoliv zkoušky.“

„A pohleďte,“ řekla Blanka, „nedovedla bych já provésti takové mystérium?“

„Tohle mystérium,“ odvětil abbé, „přihodilo se toliko jedenkrát, neboť se jednalo o Syna Božího.“

„Běda! můj otče, jest tedy vůlí Boží, abych zemřela? nebo abych si moudrým a zdravým porozuměním popletla hlavu? Tohle nebezpečí jest mi na blízku. Vězte, že se ve mně vše hýbe a vzněcuje, nejsem mocna svých smyslů, nedbám o nic; a abych se dostala k muži, skákala bych přes zdi, šla polem, beze studu, a rozbila vše, jen abych uzřela to, co žehnulo tak mocné mnichu z Carneaux. A během těchto zběsilostí, které mne rozrývají a pálí, není Boha, není ďáblů, není manžela; dupu, běhám, rozbila bych klenbu, nábytek, zahrady, drůbežárny, nádobí a vše, co vám nedovedu ani říci. Leč neodvažuji

se vyznati vám všechny své hříchy, neboť když o nich mluvím, sbíhají se mi sliny v ústech a věc, kterou Bůh zakazuje, lehtá mne velmi příjemně. Bláznovství mne uchvátí, trýzní a zabijí mou cnost. At! Nelíz? Odsoudí mne Bůh, který vstúpil v mé tělo tak mocnou lásku?“

Po těchto slovech byl to kněz, který se poškrabal za uchem všecek užaslý nad nářky, hlubokou učeností, rozpory a vtípem, jež před ním rozvinula tato panna.

„Má dcero,“ řekl, „Bůh nás rozlišil od zvířat a stvořil ráj, abychom ho dosáhli; a proto nám dal rozum, jenž jest naší vůdčí radou v bouři našich ctižádostivých choutek. Je možno nalíčiti na ně past v mozku a to pomocí postů, namáhavé práce a jiných moudrých věcí. A místo abychom sebou škubali a vrtěli jako opice puštěné se řetězu, je třeba prošiti Pannu, ležeti na tvrdém loži, zabývatí se domácností a neoddávati se lenosti.“

„Eh, můj otče,“ sedím-li ve své stoličce v kostele, nevidím ani kněze u oltáře, tolik mi Ježíš dítě připomíná mou touhu. Leč, abych skončila, točí-li se mi hlava na přeházeném lůžku, zamotávám se to do lepu lásky?“ ...

„Kdyby tomu tak bylo,“ řekl neopatrně abbé, „bylo by tomu tak jako se svatou Sidorlí, která spala jednoho dne s nohama roztaženými, neboť bylo veliké horko a jen lehce oblečena, a k níž se přiblížil mladý muž plný zloby, který ji na místě obdařil děckem; a protože v tomto hříšném zástoji se řečená svatá naprosto nevyznala, byla velmi překvapena, když slehla, domnívající se, že vydutí jejího břicha jest zlou nemocí a kála se za to jako za lehký hřích, protože neucítla ničeho z oné hříšné věci, podle doznání řečeného mladého muže, jenž vyznal na popravišti, kde jej všeli, že zmíněná svatá se ani nepohnula.“

„Oh, můj otče,“ odpověděla Blanka, „buďte jist, že bych se nepohnula právě tak jako ona.“

Po těchto slovech odešla veselá a roztomilá, usmívající se a přemýšlející o tom, kterak by mohla spáchatí lehký hřích. Vracějící se z kláštera, uzřela na dvoře malého de Jallanges, který pod vedením starého zbrojnoše kroužil a vířil na krásném koni, poddávaje se

pohybům zvířete, sestupuje a vyskakuje obloukem i krokem velmi sličně se zdviženými stehny, tak hezký, tak obratný, tak rozjařený, že se to nedá vypovědět a že by naň dostala zálsuk i královna Lukrecie, jež se usmrtila, když se byla proti své vůli nakazila.

„Oh,“ řekla si Blanka, „kdyby jen tomuto pážeti bylo patnáct let, usnula bych velmi pěkně jemu na blízku.“

Však také vzdor útlému mládí tohoto půvabného sluhy, šilhalá statečně při svačině i večeři po černých vlasech, bílé kůži a ostatních půvabech řečeného Reného, zejména po očích, jejichž mocnou září a mocný životní oheň ubohý hoch bázlivě přitlumoval.

Nuže, po nešporech, když senešálová seděla zamyšleně ve svém křesle v rohu u krbu, starý Bruyn otázal se jí po jejích starostech.

„Myslím,“ pravila, „že jste záhy zkřížil své zbraně v šarvátkách lásky, že jste nyní takovou ruinou.“

„Oh,“ odvětil Bruyn usmívaje se, jako všichni starci, jichž se tážeme po milostných dobrodružstvích, „již když mi bylo třináct a půl roku obtěžkala se mnou komorná mé matky ...“

Blanka, nepochybujíc už, uvěřila, že právě René jest dostatečně vyzbrojen, což ji velmi rozjařilo; laškovala se svým dobráčkem a vzdávala se jeho němé touze, jako koláč, jež posypáme cukrem.

KTERAK A KÝM BYLO UDĚLÁNO ŘEČENÉ DÍTĚ

Senešalová nepřemýšlela dlouho, jak by měla probuditi lásku pážete a našla si záhy přirozenou léčku, do níž se chytí i ti nejchytřejší. Hle, jakou: v horkých denních hodinách dobráček Bruyn odbýval svou siestu po způsobu saracénském, od kteréhož zvyku neupustil ani jedenkrát od té doby, co se vrátil ze Svaté Země. Zatím osamělá Blanka na blízku pracovala na drobných ručních pracech, buď vyšívajíc nebo pletouc, a nejčastěji zůstávala v sále, kochajíc se buď vyhlídkou, či rovnajíc zbroj nebo se procházejíc, podle rozmaru. Tehdy ustanovila tuto tichou hodinu k tomu, aby dokončila vzdělání pážete, přikázavši mu předčítati jí a to obzvláště; z modlitebních knih. Nuže, nazítrí, když s poledním úderem senešal usnul podlehnuv slunci, jež zahřívá svými nejtřpytnějšími paprsky návrší Roche-Corbonské, tak že se až oči zavírají, leda bychom byli provětrávání a v čilosti a svěžesti udržování ďáblem panenství, Blanka usadila se velmi půvabně ve velkém panském křesle svého chotě, které neshledávala příliš vysokým, neboť spoléhala na náhodné vyhlídky. Chytrá kmotřička zařídila se tam obratně, jako vlaštovka ve svém hnízdě a sklonila svou zlomyslnou hlavu na rámě, jako

Spící dítě; ale za těchto příprav otvírala mlsné, usmívající se oči, jášajíc předem nad drobnými a tajnými žertíky, hrami s podezřelými kousky pážete, jenž měl usednouti u jejích nohou, vzdálen od ní na skok staré blechy. A přistrčila tak blízko a dobře sametovou stoličku, kde mělo pokleknouti ubohé dítě, že kdyby i bylo kamenným světcem, byl by jeho zrak nucen sledovati záhyby šatu a žasnouti a podivovati se dokonalosti a kráse ušlechtilé nožky, kterou těsně objímala bílá punčocha.

A tak také, protože to byl pouze slabý panoš, chytil se do osidla, jemuž by podlehl i nejsilnější rytíř. Když byla znova a znova otočila

a umístila své tělo a našla si polohu, v níž řečené osidlo bylo nejlépe nataženo, zavolala potichu: „Oh, René! — René,“ o němž dobře věděla, že jest na stráži v sále, nemeškal přiběhnouti a ukázal okamžitě svou kaštanovou hlavu mezi dveřními závěsy.

„Čeho si přejete?“ otázal se.

A držel uctivě v ruce svůj karmazínový baret, méně červený než jeho dobré, zardilé, oblé a svěží líce.

„Pojďte sem,“ pokračovala Blanka šeptem, neboť dítě to vábilo ji tolik, že byla všecka omámena.

Abychom řekli pravdu, nebylo tak třeptných drahokamů jako oči Reného, ni velínu, bělejšího jeho pleti ni ženy tak sladkých tvarů. Načež, tak blízko své touhy, shledávala v něm ještě většího zalíbení a posuďte, že tato pěkná hra lásky zářila vši touto mladostí, dobrým sluncem, tichem a vším.

„Čtěte mi litanie k Panně Marii,“ pravila mu, kladouc na jeho klekátko otevřenou knihu. — „Nechť se dovím, zda vás váš učitel dobře učí. — Nelíbí se vám Panna?“ tázala se jej s úsměvem, když v otevřených modlitbách zaleskl se na slunci azur a zlato.

„Toť malba...“ odvětil plaše, pohlédnuv po očku na svou tolik půvabnou paní.

„Ctěte, čtěte...“

Tehdy René jal se odříkávati ony tak něžné a tak tajemné litanie; leč uvěříte, že Blančina ora pro nobis ustavičně slábla jako zvuk rohu v polích a tak, když páže opakoval se zápalem: O růže tajemná! zámecká paní, která ovšem dobře slyšela, odvětila lehkým povzdechem. René se domníval, že senešálová usnula. A jal se ji tedy prohlížeti, shlížeje se v ni podle chuti a netouže po jiných antifonách než po antifoně lásky. Jeho štěstí bylo příčinou, že se mu srdce chvělo a skákalo takřka až do hrdla; však také, jak je přirozeno, obě nevíňátka závodila v kráse tak, že kdybyste je byli spatřili, nenašli byste nikdy, jim podobnýci. René se kochal pohledy a tisícem zálusků, až se mu sbíhaly sliny v ústech při pohledu na tento krásný plod lásky. V tomto vytržení upustil knihu, což jej polekalo jako mnicha, jež přistihli u teplého; leč z toho také poznal, že Blanka spí dobře a tvrdě,

neboť se ani nepohnula a nebyla by, čtveračka, otevřela oči ani ve větším nebezpečství, očekávajíc, že budou padati i jiné věci než modlitební knihy. Posuďte, že neměla větší touhy, nežli touhy po obtěžkání. Nuže, páže pohlédl na nožku své paní, obutou v rozkošný pantoflíček perské barvy. Položila ji podivně na stoličku, neboť byla velmi vysoko v křesle senešalově. Řečená nožka byla úzká, lehce zahnutá, široká na dva prsty a dlouhá jako pravý francouzský vrabec i s hrdlem, drobných prstů, opravdu rozkošná nožka, nožka panenská, zasluhující polibku jako lotr oprátky, noha šelmovská, noha vilná, že by svedla i archanděla, noha anymská, noha čertovsky dráždivá, jež vnukala touhu zrobiti dvě nové, úplně stejné a zachovat! tak v tomto světě krásné dílo Boží. Páže byl v pokušení odhaliti tuto krásnou nohu; jeho oči, zanícené vším ohněm jeho mládí, bloudily při této myšlence rychle, jako srdce zvonu, od rozkošné nohy k spící tváři jeho paní a milenky, jejíž dechu naslouchal, jejíž dech do sebe vpíjel; a na dovršenou všeho nevěděl, který polibek by byl sladší; zda na svěží, rudě rty paní senešalové, či na tuto výmluvnou nožku. Krátce, z úcty či z bázně, či snad z velké lásky vyvolil si nohu a políbil ji něžně, jako panna, která váhá! Na to ihned chopil se knihy, cíťe, že jeho červené líce se ještě více zardívají a všecek zaměstnán svou rozkoší, vykřikl jako slepec: Javuacoeli, bráno nebeská! Leč Blanka se vůbec neprobudila, domnívajíc se, že páže půjde od nožky ke kolenu a odtud do nebe. Byla velmi rozmrzena, když se litanie skončily bez jakékoliv jiné nehody a když René, domnívaje se, že to jest dosti štěstí na jeden den, vyklouzl z jizby, všecek zadumán, bohatší tímto smělym polibkem, než zloděj, jenž ukradl pokladnici chudých.

Když senešalová osaměla, pomyslila si v duchu, že to s pážetem nepůjde tak rychle, baví-li se zpívaje Magnificat o jitřní. Nuže, nazítrí, rozhodla se zvednouti poněkud nohu a ukázati tak na světle nos oné krásy, již se v Tourainském kraji říká dokonalá, neboť se na vzduchu nekazí a zůstává také ustavičně svěží. Pochopíte, že páže, spalován svou touhou a rozpalován představami předešlého dne, očekával hodně netrpělivě hodinu čtení v tomto galantním breviáři a byl zavolán; na to úskoky litanie počaly se znovu, a Blanka

nikterak neopomenula usnouti. Tentokráte se řečený René dotkl rukou hezké nožky a odvážil se i přesvědčiti se, zda hladké koleno a ostatek je hedvábí. Při tomto pohledu ubohý hoch, vznícen proti své vůli, dostal tak veliký strach, že se neodvážil leč ke krátkým zbožnostem a drobným laskáním, a když byl, ale lehounce, políbil tuto dobrou látku, zarazil se. Což cítíc smysly duše i schopnostmi těla, senešalová, která se jen stěží udržela, aby se nepohnula, zavolala naň: „Jen dál, René! já spím!“

Domnívaje se, že to má býti vážnou výčitkou, ohromený panoš prchl, nechaje knihy, pobožnosti a všeho. Načež senešalová připojila k litaníím tuto modlitbu:

„Svatá Panno, kterak těžko se dělají děti!“ Při obědě se páže strachy potil, když přišel posluhovati své paní a svému pánu; leč byl velmi překvapen, když Blanka naň vrhala pejnepočestnější ze všech pohledů, jež kdy byla žena vysílala; tak veselou a svůdnou byla, že změnila toto dítě v odvážného muže.

Však také téhož večera, když Bruyn zůstal o vlásek déle než obyčejně ve svém úřadě, páže hledal a našel Blanku spící a způsobil ji pěkný sen. Upokojil jí, co ji tolik pánilo a zručně ji zašil semeno, z něhož rostou děti, jehož se jí ostatně dostalo ještě dvakráte.

A tak také kmotřička uchopíc páže za hlavu a . svírajíc ji, zvolala: „Oh, René! ty's mne probudil!“

A skutečně, nebylo lákavějšího spánku, a nedivili se, že světice spí jako zabitě. Touto ranou, bez jakéhokoliv jiného tajemství a požehnaným vlastnictvím, jež jest nejdůležitějším sluhou manželů, octla se na hlavě ubohého chotě něžná a půvabná ozdoba slušící paroháčům, aniž by dobráček Bruyn pocítil z toho té nejmenší škody.

Od tohoto krásného svátku odbývala senešalová od srdce ráda svou sestru po francouzsku, zatím co Bruyn odbýval svou po saracénsku. Leč během řečených siest zalíbilo se jí více počestné mládí panošovo, mnohem více, než stačí senešalové; a v noci prchala v košili od svého chotě, jenž se jí zdál žluklými a ohyzdným jako ďábel. Po čase, snad

proto, že spala a probouzela se za dne, či snad proto, že odbývala siestu a odříkávala litanie, senešálová ucítila ve svých půvabných bocích ono břímě, po němž se tolik navzdychala; leč nyní zalíbilo se jí více samo dílo než ostatek.

Pravdou skutečnou jest rovněž, že René naučil se čísti a to nejen v knihách, nýbrž i v očích své hezké paní, pro níž by byl skočil do žhoucí hranice, kdyby to bylo jejím přáním. A tak když byli pracovali na dobrém a vydatném díle více než stokrát při nejmenším, pocítila malá senešálová obavy a starost o duši a budoucnost svého milého pážete. Nuže, jednoho deštivého jitra, když spolu hráli oblíbenou hru, jako dvě děti nevinné od hlavy až k patám, pravila Blanka, která ustavičně prohrávala:

„Pojď sem, René! Víš ty, že tam, kde já jsem spáchala toliko lehké hříchy, neboť jsem spala, dopustilš se ty hříchů smrtelných?“

„Ah, paní,“ odvětil René, „kam tedy Bůh dá všecky ty, jež odsoudí, je-li toto hříchem?“ Blanka dala se do smíchu a políbila jej na čelo.

„Mlč, zlý! odejde z ráje; a jest třeba, abychom se tam dostali společně, chceš-li býti stále se mnou.“

„Oh, můj ráj jest zde!“

„Nechte toho,“ odvětila. „Jste nevěřící, zlý člověk, a nemyslíte na to, co já miluji, totiž na sebe! Ty nevíš, že mám dítě, že za krátko nebudu moci je ukryti, jako nemohu ukryti svůj nos. Nuže, co řekne abbé? Co řekne senešál? Zabije tě, rozhněvá-li se. Napadlo mi, maličký, aby's se odebral k abbému z Marmonstiers, vyznal mu své hříchy a požádal jej o radu, co dlužno učiniti vzhledem k mému manželu.“ „Běda,“ řekl čtverák páže, „prodám-li tajemství vašich rozkoší, vyhlásí interdikt nad naši láskou!“

„Ba že,“ řekla ona, „ano! Leč tvé štěstí na onom světě jest mi rovněž drahým.“

„Chcete tomu tedy, milá?“

„Ano,“ odvětila poněkud slabým hlášením,

„Nuže, půjdu tam; leč spěte ještě, nechť se rozloučím ..“

A roztomilá dvojice odříkávala litanie loučení, jako by jeden

30 Všední hřích

i druhý předvídal, že jejich láska se ukončí, až přijde její březem. Pak nazítří, spíše aby zachránil svou milovanou paní a také aby jí uposlechl, odebral se René de Jallanges do kláštera.

KTERAK ŘEČENÝ HŘÍCH PŘIVODIL TĚŽKÉ POKÁNÍ A VELKÝ ZÁRMUTEK

„Spravedlivý Bože!“ zvolal abbé, když páže dokončil litanie svých sladkých hříchů, „ty’s se dopustil ohromné prorady, ty’s zradil svého pána? Víš ty zlořečený páže, že se za to budeš smažiti po celou věčnost? A víš, že to znamená ztrátu nebe tam nahoře pro pomíjející a měnivý okamžik zde dole? Nešťastníce! vidím již, jak se navždy řítíš do propastí pekelných, leda že bys splatil Bohu zde na tomto světě, čím’s mu povinnen za tak těžký zločin!“

A tu starý, dobrý abbé, jenž byl z masa, z něhož se dělají svati, a který se těšil veliké vážnosti v hrabství Tourainském, ohromil mladého muže hromadou výčitek, křesťanských rozjímání, připomínek církevních příkázání, a tisícem jiných výmluvných slov, kolik by jich mohl říci ďábel za šest neděl, sváděje pannu krátce tolik a takových namluvil slov, že René, jenž byl pln nevinné úcty a horlivosti, podrobil se dobrému abbému. Tehdy řečený abbé, chtěje učiniti svátého a ctnostného muže z tohoto dítěte, jež již již se kazilo, poručil mu pokleknouti nejprve před senešala a vyznati mu své nehodné chování, pak, unikne-li z této zpovědi, vžiti na se kříž, odplouti přímo do Svaté Země, zůstat tam plných patnáct let a bojovati proti nevěřícím.

„Běda, můj ctihodný otče,“ řekl René všecek užaslý, „bude to dosti patnáct let, abych odpykal tolik rozkoší? Ach, kdybyste to věděl, bylo v tom blaha za dobrých tisíc let!“

„Bůh bude milosrdný! Jděte,“ odvětil starý abbé, „nehřešte už. V tomto případě ego t e a b s o l v o ...“

Ubohý René otočil se na to velmi zkroušeně k zámku Roche-
Carbon a setkal se tam ihned se senešalern, jenž byl přikázal vycídit
své zbraně, šišáky, náramenníky a vše ostatní. Seděl na velké

mramorové lavici na vzduchu a těšil se třpytem svých dobrých zbraní, jež mu připomínaly jeho radovánky ve Svaté Zemi, dobré rány, zálety etcetera. Když René před ním poklekl, byl dobrý pán velmi udiven.

„Co to znamená?“ řekl.

„Můj pane,“ pravil René, „kažte těmto, ať odejdou.“

Což když služebníci učinili, páže vyznal svůj hřích, vyprávěje, kterak přepadl jeho paní ve spánku a že zajisté obdařil ji dítětem, jako byl učinil onen muž světici a že přichází na rozkaz svého zpovědníka vydati se na milost či nemilost toho, ježž urazil. Domluviv, sklopil René de Jallanges oči, z nichž vyšlo všecko neštěstí a zůstal bez hnutí, kleče beze strachu se spuštěnými rukama, s hlavou obnaženou, očekáváje svou nešťastnou hodinu, oddán do vůle Boží. Senešal nebyl tak bledý, aby nemohl zblednouti ještě více a tak zbělel jako čerstvě usušené prádlo, zůstav vztekem nehybný; načez tento starý muž, který neměl ve svých žilách dosti životní síly, aby zplodil dítě, našel v této chvíli více síly než bylo třeba, aby zabil muže. Vytasil svou zarostlou pravicí těžký meč, zvedl jej, zamáchal jím a napřáhl jej tak lehce, že byste řekli, že to jest kuželková koule, aby jej spustil na bledé čelo řečeného pážete, který věda, že jest vinným před svým pánem, ani sebou nepohnul a natáhl krk, čekaje, že zaplatí touto ranou všecku vinu své milenky na tomto i na onom světě.

Avšak buď krásné mládí či všechny ostatní půvaby tohoto hezkého zločince našly milost před srdečným tribunálem tohoto starého muže, třebaže Bruyn byl přísný, a tak odhodiv svůj meč daleko od sebe, rovnou na psa, ježž sedřel, pravil:

„Nechť tisíc milionů drápů rve na věčnosti maso ženy, jež porodila toho, kdo zasadil dub, z něhož bylo zhotoveno křeslo, na němž's mi nasadil parohy. A právě tak nechť se vede těm, kdož zplodili tebe, zlořečený, prokletý páže! Jdi k čertu, odkud's přišel! Ztrať se přede mnou ze zámku, z kraje, a nezůstávej tu ani o vlasek déle než jest potřebí; jinak dovedu ti přichystati smrt na malém ohníčku, jenž tě donutí proklínati dvacetkrát za hodinu tvou ohavnou smilnost.“

KTERAK ŘEČENÝ HRÍCH PŘIVODIL TĚŽKÉ POKÁNÍ A VELKÝ ZÁRMUTEK 33

Slyše tento počátek senešalových slov, jemuž se vrátily jeho nadávky z mládí, René prchl, odpustiv mu zbytek a dobře učinil. Bruyn, hoře zlověstným vztekem, seběhl rychlými kroky do zahrady, zlořeče všemu, s čím se setkal, mlátě do všeho a kleje; převrhl dokonce tři nádoby, v nichž sluha nesl krmivo psům; znal se tak málo, že by mu bylo jedno zabiti lazebníka či kramáře. Krátce, uzřel svou o věneček připravenou ženu, která pohlížela na cestu ke klášte-ru, očekávajíc pážete a nevědouc, že ho již nikdy nespatří.

„Ach, paní! při rudém trojzubci ďáblově, jsem-liž žroutem přetvářek a dětí, abych uvěřil, že máte tak široký splav, že jím projede páže, aniž by vás probudil? Hrome! peklo! ďáble!“

„Pravda,“ odvětila Blanka, vidouc, že vše jest prozrazeno, cítila jsem jej s velikou rozkoší; leč poněvadž jste mne vy tomu nenaučil, domnívala jsem se, že sním!“

Veliký vztek senešalův roztál jako sníh na slunci, neboť i největší hněv samého Boha .by vytratil při Blančině úsměvu.

„Nechť tisíc milionů ďáblů odnese toto cizí dítě! Přísahám, že...“

„La, la! Nepřisáhejte vůbec!“ řekla Blanka. „Není-li vaším, jest mým a neříkal jste oněhdy večer, že byste miloval vše, co by pocházelo ze mně?“

Načež navlékala takový růženec důvodů, lichotek, nářků, potyček, slz a jiných ženských otčenášů a příkladů, za prvé, že panství aspoň nepřipadne zpět králi, že nikdy nebylo dítě nevinněji nalito do kadlubu, že to, že ono, pak tisíc jiných věcí, že dobrý paroháč se upokojil; a Blanka, chopivše se příznivého obratu, řekla :

„A kde je páže?“

„V pekle!“

„Jakže! vy jste jej zabil?“ tázala se.

A zblednuvši, zavravorala.

Bruyn nevěděl co počíti, vida klesati všecko štěstí svých starých dnů; a aby ji zachránil, byl by ochoten ukázati jí pážete! Tehdy poručil vyhledati jej; ale René prchal s větrem o závod, maje strach, že bude zabit a odebral se do zámořských krajin, aby takto splnil svůj

nábožný slib. Když Blanka zvěděla od řečeného abbého o pokání, uloženém jejímu milenci, upadla v hluboký zármutek, říkajíc často:

„Kde jest ubohý ten nešťastník, jenž octl se uprostřed nebezpečí pro lásku ke mně?“

A žádala si ho ustavičně, jako dítě, jež nedopřeje odpočinku své matce tak dlouho, až se mu dostane toho, čeho si žádá.

Po těchto nářcích starý senešal, který cítil svou vinu, pachtil se, aby jí vyplnil sto věcí, jedinou vyjímaje, aby ji učinil šťastnou; leč nic nevyrovnalo se sladkým pamlskům pázete.

Zatím jednoho dne dočkala se Blanka tolik touženého dítěte. Věřte, že to byl krásný svátek pro dobrého paroháče; neboť, ježto podoba otcova byla hluboko vryta ve tvář tohoto pěkného plodu lásky, Blanka se upokojila, nabyla své dávné veselosti a květu nevinnosti, jenž těšil stáří senešalovo. Čím dále se díval na pobíhajícího maličkého, čím déle poslouchal jeho smích a odpovídající mu smích hraběncin, tím více lásky k němu cítil a na konec by se byl velmi rozhněval na toho, kdo by jej byl nepokládal za jeho otce!

Nuže, poněvadž dobrodružství Blančino a jejího pázete neproniklo zámeckými zdmi, mluvilo se po celém hrabství Tourainském, že pan Bruyn byl ještě s to zploditi dítě. Cnost Blančina zůstala nedotčena a ona sama, kvintessencí vtipu, jež načerpala v přirozené ženské nádržce, poznala, že nutno smlčeti lehký hřích, jímž její dítě bylo obtíženo. Však také stala se nejlepší a moudrou ženou, a bylo o ní mluveno jako o ctnostné osobě. Pak, aby jí užila, zkoušela dobrotu svého hlupáčka a aniž by jej pustila hlouběji než k bradě, neboť v duchu se domnívala, že patří Renému, lichotila mu oplátkou za květy stáří, jež jí nabízel, usmívala se naň, rozveselovala jej, mazlíc se s ním způsobem, jehož užívají dobré ženy vůči svým manželům, jež klamou a to vše tak, že senešalovi nechtělo se umříti; hrbil se ve svém křesle a čím déle žil, tím více uvykal životu. Leč, krátce, jednoho večera skonal, aniž by si byl dobře vědom, kudy kráčí, neboť pravil Blance:

„Ho, ho! má milá! nevidím tě už! Což je noc?“

KTERAK ŘEČENÝ HRÍCH PŘIVODIL TĚŽKÉ POKÁNÍ A VELKÝ ZÁRMUTEK 35

Taková byla smrt spravedlivého a zasloužil si jí poctivě, za svoje dílo ve Svaté Zemi.

Blanka jeho smrti hluboce a opravdově želela, oplakávajíc jej, jako oplakáváme otce. Zůstala ve smutku, aniž by propůjčila sluchu muzikám, které jí hrály o novém sňatku; začez byla chválena urozenými lidmi, kteří nevěděli ničeho o tom, že by měla chotě svého srdce a že zasvětila svůj život naději; leč zůstávala dlouho skutečnou vdovou i vdovou podle srdce; nemajíc žádných zpráv o svém milenci-křížáku, ubohá hraběnka oželela jej jako mrtvého; v jistých nocích viděla jej zabitého, ztuhlého a probouzela se v slzách. Tak žila; čtrnáct let ve vzpomínkách na jediný den štěstí. Konečně, jsouc jednoho dne s několika paními z Touraine, s nimiž rozprávěla po obědě, uzřela svého malého hošíka, jemuž tehdy bylo asi třináct a pul roku a který se podobal Renému více než jest dovoleno podobati se otci a který neměl ničeho společného se zvěčným Bruynem, kromě jména, uzřela tedy maličkého, an běží ze zahrady, potě se, uhřátý, převraceje a porázeje vše, co mu stálo v cestě, podle zvyků a obyčejů dětství, an běží rovnou k ní, své milované matce, padne jí do klína, a dříve než mohly býti vysloveny chystané otázky, praví:

„Ho, matko! musím s vámi mluvit. Viděl jsem na dvoře cizince, který mne silně objímal.“ „Ach,“ zvolala zámecká paní obrátivši se k sluhovi, jemuž uložila sledovati mladého hraběte a bdíti nad jeho drahocenným životem, „zakázala jsem vám jednou pro vždy, ponechávati mého syna cizím rukám, dokonce i rukám největšího světce světa. Propustím vás ze služby.“ „Běda, paní,“ odvětil starý zbrojnoš všecek zaražen; „tento cizinec neměl v úmyslu ublížiti mi, neboť plakal a velmi jej líbal.“

„Plakal?“ pravila Blanka, „ah! toť otec.“ Domluvivši, sklopila hlavu do křesla, na němž seděla a které, jak uhodnete bylo oním, na němž byla zhřešila.

Slyševše toto neslušné slovo, byly paní tak překvapeny, že nevěsimly si ihned, že ubohá senešálová jest mrtva, aniž by kdy kdo zvěděl, zda její náhlý skon byl způsoben odchodem jejího miláčka, jenž věren svému slibu, nechtěl jí už spatřiti, nebo radostí z jeho

návratu a nadějí, že bude směti odvolati zákaz, jež abbé z Marmoustiers vynesl nad jejich láskou. A byl to velmi veliký žal; neboť pan de Jallanges přišel o rozum, vida, kterak ukládají do země jeho paní a stal se mnichem v Marmoustiers, kterýžto klášter dnes někteří zovou Maimoustiers, to jest, jako by řekli maiusmo na ster i um, největší klášter a opravdu, byl to nejkrásnější klášter Francie.

eKnizky.sk

Publikujte a čítajte online.

Nahrajte vašu knihu na eKnizky a pridajte sa k stovkám autorov ktorí prinášajú výnimočné zážitky z čítania elektronických kníh, časopisov, katalógov a novín. Umožnili sme vám zdieľať elektronické knihy tak, aby ste ich obsah mohli ľahko publikovať na webe a poskytnúť ho širokému publiku.

Získajte štatistiky o vašom obsahu.

Vložte knihu a získajte podrobné štatistiky o tom koľko ľudí si prečíta, stiahne vašu knihu alebo odkiaľ sa k vašej knihe dostali.

Blog.

Ste talentovaný autor, ktorého baví písať? Stačí keď sa zaregistrujete na stránke a ukážete vaše originálne nápady na našom blogu.

Diskusia.

Viete poradiť, pomôcť, alebo si neviete rady? Diskutujte o všetkom, priamo či nepriamo súvisiacom s elektronickými knihami. Všetko

38 Všední hřích

o čítačkách, mobiloch, tabletoch a zariadeniach na ktorých čítate elektronické knihy.